

UCHWAŁA Nr 206 / 4187 / 20
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
w RZESZOWIE
z dnia 29 września 2020r.

w sprawie ponownego rozpatrzenia sprawy.

Na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r., poz. 512 ze zm.) oraz § 19 ust. 3 umowy o przyznaniu pomocy Nr 00250-6935-UM0910387/17 z dnia 22.03.2018 r. zawartej pomiędzy Województwem Podkarpackim reprezentowanym przez Zarząd Województwa a Progress Active Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,

Zarząd Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
uchwala, co następuje:

§ 1

1. Podtrzymuje się stanowisko wyrażone w uchwale nr 182/3802/20 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 28 lipca 2020 r. w sprawie odmowy wypłaty całości pomocy oraz wypowiedzenia umowy o przyznaniu pomocy Nr 00250-6935-UM0910387/17 z dnia 22.03.2018 r.
2. Uzasadnienie rozstrzygnięcia prośby o ponowne rozpatrzenie sprawy Progress Active Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEMARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Piotr Pilch

Załącznik do Uchwały Nr 206/4187/20
Zarządu Województwa Podkarpackiego
w Rzeszowie
z dnia 29 września 2020r.

Poniżej opisane rozstrzygnięcie nie jest wynikiem pogłębionej analizy dokonanej na potrzeby niniejszego rozstrzygnięcia, gdyż wszystkie niżej opisane fakty wiadome i oczywiste były już na etapie podjęcia przez Zarząd Województwa Podkarpackiego uchwały Nr 182/3802/20 z dnia 28 lipca 2020 r. w sprawie odmowy wypłaty całości pomocy oraz wypowiedzenia umowy o przyznaniu pomocy Nr 00250-6935-UM0910387/17.

Ponowna weryfikacja w wyniku złożonej prośby o ponowne rozpatrzenie sprawy doprowadziła do tych samych konkluzji i wniosków. Niżej opisane stanowisko Samorządu Województwa Podkarpackiego nie wskazuje na żadne nowe fakty, czy okoliczności. Analiza sytuacji została dokonana w oparciu o zarzuty zawarte we wniosku Beneficjenta i w odniesieniu do nich obszernie wyjaśniono motywy stające za niniejszym rozstrzygnięciem.

Odnosząc się do argumentacji podniesionej przez Beneficjenta Progress Active Sp. z o.o. (ul. Szpitalna 5/8 35-065 Rzeszów) w ramach prośby o ponowne rozpatrzenie sprawy wniesionej do Zarządu Województwa Podkarpackiego 1 września 2020 r. w związku ze złożeniem beneficjentowi oświadczenia o odmowie wypłaty całości pomocy oraz wypowiedzeniu umowy o przyznaniu pomocy Nr 00250-6935-UM0910387/17 z dnia 22.03.2018 r. (zgodnie z uchwałą nr 182/3802/20 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 28 lipca 2020 r.) stwierdza się, co następuje:

I.

Wniosek Beneficjenta nie zachowuje spójności logicznej gdyż: wnosi On o ponowne rozpatrzenie sprawy stwierdzając, że „wypowiedzenie umowy należy uznać za bezskuteczne (...)” przy czym w konkluzji żąda „cofnięcia wypowiedzenia umowy”.

II.

W opinii ZWP z postanowień § 19 ust. 1 umowy nie można wywieść poglądu, iż SWP był zobowiązany do „umożliwienia beneficjentowi wypowiedzenia się na temat stwierdzonych przesłanek rozwiązania umowy”. ZWP określił te przesłanki wypowiadając umowę a Beneficjent skorzystał z prawa jednorazowego wniesienia prośby o ponowne rozpatrzenie sprawy. Przy czym nie podał argumentacji umożliwiającej ZWP dokonanie odmiennej niż pierwotna oceny stanu faktycznego. Beneficjent nie ujawnił również nowych okoliczności, które mogłyby mieć wpływ na podjęte rozstrzygnięcie. ZWP procedował w sposób prawidłowy i nie dopuścił się żadnych zaniechań skutkujących bezskutecznością złożonego Beneficjentowi oświadczenia woli. Szczegółowe odniesienie merytoryczne do tezy Beneficjenta jakoby przyczyny wypowiedzenia umowy były: „pozorne i nieprawdziwe” następuje w dalszej części rozstrzygnięcia.

Procedura wskazana w § 19 umowy nie zawiera ani wprost, ani chociażby pośrednio takiego elementu na jaki wskazuje Beneficjent.

III.

Nie sposób uznać za prawdziwe twierdzenia jakoby Beneficjent (Progress Active Sp. z o.o.) nie miał nic wspólnego z projektem „Rozszerzenie działalności firmy poprzez uruchomienie Rajskiego SPA w miejscowości Rajskie” realizowanym przez EDEN spółkę cywilną. Jak twierdzi Beneficjent „Progress Active Sp. z o.o. jest niezależnym i odrębnym podmiotem prawa posiadającym własną osobowość prawną realizującym odrębny projekt (...)” tymczasem twierdzenie to nie jest zgodne z prawdą. Wskazać należy, że formalno-prawnie rzeczywiście spółka kapitałowa jest odrębnym podmiotem jednak całkowity wpływ na jej działalność mają: wspólnicy spółki cywilnej „EDEN”. Poza tym faktem wskazać należy, że wspólnicy spółki „EDEN” byli wnioskodawcami w ramach projektu „Rajskie SPA”, który miał być realizowany w ramach działania 1.4 Wsparcie MŚP Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020. Przedmiotowy projekt o zakresie uwzględniającym zakres operacji „Rozwój firmy poprzez uruchomienie restauracji :Rajskie smaki” w miejscowości Rajskie” (realizowanej ze środków PROW 2014-2020) miał być realizowany przez wspólników spółki cywilnej, co świadczyć może o ich potencjale finansowo-organizacyjnym, wystarczającym do realizacji znacznie większych przedsięwzięć niż projekt realizowany w PROW. Wobec nieskutecznej próby pozyskania środków w ramach RPO WP wspólnicy spółki cywilnej posłużyli się zależną spółką prawa handlowego w celu pozyskania środków ponad dostępny w ramach PROW 2014-2020 limit przysługujący na beneficjenta. W tym celu podjęto szereg czynności stanowiących sztuczne tworzenie warunków przyznania pomocy. Dysponując potencjałem umożliwiającym realizowanie tak dużych projektów nie znajduje uzasadnienia angażowanie w proces inwestycyjny odrębnego podmiotu. Jest to działanie mające na celu obejście wynikających z przepisów zasad określających dostępną intensywność wsparcia. Przy czym działaniu temu można przypisać cechy działania świadomego i celowego, ukierunkowanego na pozyskanie nienależnych korzyści.

W zaistniałej sytuacji nie można się zgodzić ze stwierdzeniem, iż wnioski Spółki cywilnej i Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nic nie łączy, gdyż są to dwa lub nawet trzy odrębne byty prawne. Związek między tymi podmiotami jest ewidentny pod względem ekonomicznym jak i gospodarczym. Wskazuje na to wiele faktów i okoliczności.

Ci sami wspólnicy są właścicielami udziałów i zyski spółki przekładają się na dywidendę dla nich. Ewidentnie na etapie pierwszego wniosku jak i dwóch pozostałych miała to być organizacyjna, funkcjonalna i gospodarcza całość.

IV.

Odnosząc się do kwestii zaprzeczenia przez Beneficjenta jakoby posługiwał się w procesie pozyskania środków nierzetelnymi lub stwierdzającymi nieprawdę dokumentami lub oświadczeniami wskazać należy dokument, który wykorzystał w celu wykazania dysponowania nieruchomością na potrzeby realizacji operacji „Rozwój firmy poprzez uruchomienie restauracji „Rajskie Smaki” w miejscowości Rajskie” a więc umowę z 20 grudnia 2016 r., której przedmiotem jest wynajęcie przez wspólników (małżonków) spółki

cywilnej Mariusza i Lucynę Cząstkiewiczów („Eden” s.c.) najemcy PROGRESS ACTIVE Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (której jedynymi udziałowcami są Mariusz i Lucyna Cząstkiewicz) nieruchomości gruntowych zabudowanych (Pensjonat „Rajskie SPA”, stanowiący własność Mariusza i Lucyny Cząstkiewiczów) oznaczonych jako działki o numerach 80/3 i 80/16 położone w obrębie 0013 w miejscowości Rajskie pod nr 26. Przedmiotowa umowa została zawarta z pominięciem normy art. 210 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 505), co skutkuje jej nieważnością. Umowa nie wywoływała przewidzianych w niej skutków, nie funkcjonowała w obrocie prawnym, a mimo to Wnioskodawca się nią posługiwał. Zgodnie z komentarzem do art. 297 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 1444) „nierzetelne są dokument lub oświadczenie pisemne, gdy zawierają informacje nieprawdziwe (choć niestanowiące jednocześnie poświadczenia nieprawdy; chodzi zatem o wiadomości nieprawdziwe, które w dokumencie lub oświadczeniu znalazły się w wyniku niezachowania staranności przez autora) lub niepełne bądź ujęte w taki sposób, że mogą sugerować adresatowi stan rzeczy niezgodny z rzeczywistością (Górniok [w:] Górniok i in., t. 2, s. 443; Zawłocki [w:] Wąsek, Zawłocki II, s. 1381; Kardas [w:] Zoll III, s. 640)”¹. W ramach postępowania w/s przyznania pomocy wskazane działania miały charakter czynności sprawczych mieszczących się w katalogu wskazanym w § 12 ust. 1 pkt 10 umowy „polegających na przedłożeniu podrobionego, przerobionego, poświadczającego nieprawdę albo nierzetelnego dokumentu albo nierzetelnego, pisemnego oświadczenia dotyczącego okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wsparcia finansowego, instrumentu płatniczego lub zamówienia”².

V.

Odnosząc się do poczynionych na marginesie uwag Beneficjenta jakoby urząd znał stan faktyczny sprawy od samego początku a mimo to:

1. „pozytywnie rozpatrzył wnioski beneficjenta i Eden s.c.
2. podpisał w tym samym dniu umowy o przyznanie pomocy nadając im kolejne numery (250 i 251);
3. podpisał w tym samym dniu aneksy do umów, a dopiero po złożeniu wniosku o wypłatę pomocy odmówił jej wypłaty dla beneficjenta twierdząc, że doszło do rzekomych naruszeń”, wskazać należy, że każdy z wniosków przedkładanych w ramach naborów podlega indywidualnej ocenie, natomiast stwierdzenie powiązań osobowo-kapitałowych wymaga równoczesnej analizy obydwu spraw.

Konieczność takiej analizy pojawiła się w trakcie realizacji obydwu operacji kiedy to stwierdzono liniową (wspólną) ich realizację, co wskazywało na funkcjonowanie obu projektów w ramach jednego założenia inwestycyjnego.

Działaniami, które zwróciły uwagę SWP na wskazane okoliczności były np. tożsame terminy występowania o sporządzenie aneksów przez obydwu Beneficjentów czy tożsame uzasadnienia wniosków o aneks.

¹ M. Budyn-Kulik i in. Kodeks karny. Komentarz aktualizowany, dostęp: <https://sip.lex.pl/#/commentary/587737184/624187/budyn-kulik-ma#dalenia-i-in-kodeks-karny-komentarz-aktualizowany?cm=URELATIONS>.

² Ibidem.

Szczegółowa analiza dotycząca stwierdzenia sztucznego tworzenia warunków przyznania pomocy

Z samego przepisu wynika, że można odmówić wypłaty w trakcie „trwania umowy, gdy nieprawidłowości wyjdą na jaw.”

ZWP nie odmawia Beneficjentowi prawa do wystąpienia z powództwem odszkodowawczym jednak biorąc pod uwagę stan faktyczny sprawy a także aktualne orzecznictwo w tego typu sprawach nie widzi podstaw do uznania takiego powództwa za uzasadnione. Nie można bowiem obciążać organu dysponującego środkami publicznymi za niezgodne z prawem działania podmiotu wnioskującego o te środki, ukierunkowane na ich pozyskanie (czynności sprawcze)³. Regulujące omawianą problematykę przepisy prawa dają podstawę nie tylko do nieprzyznania korzyści wnioskodawcy ale również do windykacji środków wypłaconych w przypadku stwierdzenia wystąpienia naruszenia już po dokonaniu płatności.

Pogląd zgodnie, z którym niedopuszczalna jest wypłata pomocy w warunkach odpowiadających badanemu przypadkowi wyraził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 16 I 2020 r.⁴ wydanym m.in. w kontekście normy wyrażonej w art. 60 Rozporządzenia 1306/2013. W uzasadnieniu wyroku czytamy: *„Odpowiedzialność za spełnienie warunków przyznania płatności zgodnie z celami przewidzianymi dla danego programu ciąży zatem wyłącznie na wnioskującym o płatność producencie rolnym, a zakres tej odpowiedzialności obejmuje zarówno spełnienie warunków w trakcie realizacji programu, jak i w momencie ubiegania się o pomoc z danego programu. Wnioskujący producent rolny musi się w konsekwencji liczyć z tym, że jeśli złożył wniosek w warunkach które nie uprawniały go do płatności rolnych, w tym cele programu nie są realizowane, to przyznana mu płatność będzie zakwalifikowana jako płatność nienależna i podlegająca zwrotowi. Rola organu w tym obszarze sprowadza się natomiast do nadzoru i kontroli prawidłowości wykorzystania udzielonej pomocy. Jeśli zatem organ wykáže w sposób niewątpliwy, że wnioskodawca, składając konkretny wniosek o płatność, nie spełniał warunków przyznania płatności, to nie można temu organowi zarzucić pomyłki w rozumieniu art. 5 ust. 3 rozporządzenia nr 65/2011. Odstąpienie w takich warunkach od żądania zwrotu nienależnie pobranej płatności musiałoby prowadzić do niedopuszczalnego przerwania na organ odpowiedzialności za złożony przez producenta rolnego wadliwy (nierzetelny) wniosek i to w sytuacji gdy to właśnie ten producent posiada najpełniejszą wiedzę o swoim udziale w zorganizowanym systemie obejścia przepisów o płatnościach, jak i wiedzę o tym czy faktycznie spełnia warunki przyznania płatności. Nie można zatem zarzucić organowi pomyłki tylko dlatego, że dopiero po jakim czasie od przyznania płatności wykrył on, iż wnioskodawca nie spełniał warunków przyznania płatności. Nie da się bowiem zaakceptować twierdzenia, że producent rolny, który stworzył sztuczne warunki do uzyskania płatności i uzyskał nienależną płatność nie będzie zobowiązany do zwrotu tej płatności tylko dlatego, że organ nie wykrył rzeczywistych intencji producenta w odpowiednim czasie, tj. zanim przyznał płatność czy kolejne płatności. Odstąpienie od żądania zwrotu nienależnie przyznanej*

³ Por. np. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 16 stycznia 2020 r., sygn. akt I GSK 1696/19.

⁴ Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 16 stycznia 2020 r., sygn. akt I GSK 1696/19.

płatności w takich warunkach byłoby premiowaniem nierzetelnych producentów rolnych i stawianiem ich w uprzywilejowanej pozycji w stosunku do tych producentów, którzy w sposób rzetelny wypełnili swoje wnioski o przyznanie płatności. Oceniając zaistnienie przesłanki "pomyłki organu" można też posiłkowo posłużyć się orzecznictwem TSUE, który wielokrotnie wypowiadał się do instytucji nadużycia prawa i oszustwa, w tym podatkowego. Stanowisko TSUE w tym zakresie jest jednoznaczne i sprowadza się - co znalazło swój wyraz w uzasadnieniu do wyroku z dnia 18 grudnia 2014 r. w sprawie C-131/13 (Staatssecretaris van Financiën przeciwko Schoenimport "Italmoda" Mariano Previti vof), C-163/13 (Turbu.com BV) i C-164/13 (Turbu.com Mobile Phone's BV) przeciwko Staatssecretaris van Financiën, podjętym na gruncie szóstej dyrektywy a odwołującym się do dotychczasowego orzecznictwa - do twierdzenia, że podmioty prawa nie mogą powoływać się na normy prawa Unii w celach nieuczciwych lub stanowiących nadużycie (zob. w szczególności wyroki: Kitte i Recolta Recycling, EU:C:2006:446, pkt 54; Fini H, C-32/03, EU:C:2005:128, pkt 32; Maks Pen, C-18/13, EU:C:2014:69); do krajowych organów i sądów należy odmówienie przyznania tego prawa, jeżeli zostanie udowodnione na podstawie obiektywnych przesłanek, iż jest ono powoływane w sposób stanowiący oszustwo lub nadużycie (zob. w szczególności wyroki: Kittel i Recolta Recycling, EU:C:2006:446, pkt 55; Bonik, C-285/11, EU:C:2012:774, pkt 37; a także Maks Pen, EU:C:2014:69); nikt nie powinien korzystać w sposób stanowiący nadużycie lub oszustwo z praw wynikających z systemu prawnego Unii, wydanie takiej odmowy w sposób ogólny przypada krajowym organom i sądom. Co istotne w tym wyroku TSUE stwierdził, że odmowa przyznania praw wynikających z prawa unijnego ma miejsce zgodnie z utrwalonym orzecznictwem nie tylko wtedy, gdy oszustwo jest popełnione przez samego uprawnionego, lecz także wtedy, gdy wiedział on lub powinien był wiedzieć, że poprzez daną transakcję uczestniczył w transakcji wiążącej się z oszustwem (zob. podobnie w szczególności wyroki: Kittel i Recolta Recycling, EU:C:2006:446, pkt 45, 46, 56, 60; a także Bonik, EU:C:2012:774)".

Kwestia odmowy przyznania pomocy ze środków UE była przedmiotem orzeczenia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z 8 I 2019 r.⁵ w uzasadnieniu wyroku WSA zwraca uwagę na wcześniejsze rozważania TSUE w zakresie sztucznego tworzenia warunków otrzymania wsparcia pisząc: „Problematyka obchodzenia prawa była przedmiotem szerszych rozważań Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) na tle poprzednio obowiązującego art. 4 ust. 8 rozporządzenia Komisji (UE) nr 65/2011, zgodnie z którym nie dokonuje się żadnych płatności na rzecz beneficjentów w odniesieniu do których ustalono, że sztucznie stworzyli warunki wymagane do otrzymania takich płatności aby uzyskać korzyści sprzeczne z celami danego systemu wsparcia. W wyroku z dnia 12 września 2013 r. w sprawie C-434/12 ("Słynczewa siła EOOD") Trybunał Sprawiedliwości stwierdził, że przesłanki stosowania tego przepisu wymagają istnienia elementu obiektywnego i elementu subiektywnego. W ramach pierwszego z tych elementów do sądu odsyłającego należy rozważenie obiektywnych okoliczności danego przypadku pozwalających na stwierdzenie, że nie może zostać osiągnięty cel zamierzony przez system wsparcia Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). W ramach drugiego elementu do sądu odsyłającego należy rozważenie obiektywnych dowodów pozwalających na stwierdzenie, że poprzez sztuczne

⁵ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 8 stycznia 2019 r., sygn. akt III SA/Gd 793/18.

stworzenie warunków wymaganych do otrzymania płatności z systemu wsparcia EFROW ubiegający się o taką płatność zamierzał wyłącznie uzyskać korzyść sprzeczną z celami tego systemu. W tym względzie sąd odsyłający może oprzeć się nie tylko na elementach takich jak więź prawna, ekonomiczna lub personalna pomiędzy osobami zaangażowanymi w podobne projekty inwestycyjne, lecz także na wskazówkach świadczących o istnieniu zamierzonej koordynacji pomiędzy tymi osobami.”

Gdański sąd podkreślił, że pozbawienie danego podmiotu płatności jest możliwe w przypadku:

- ustalenia przez organ zaistnienia stwierdzenia sztucznego stworzenia warunków wymaganych do otrzymania płatności,
- wykazania celu w postaci osiągnięcia korzyści wynikających z uregulowań, w postaci woli uzyskania takich korzyści,
- wykazanie sprzeczności tych korzyści z celami systemu wsparcia.

Ponadto konieczne jest zbadanie takich elementów jak: więź prawna, więź ekonomiczna czy personalna pomiędzy osobami zaangażowanymi w podobne projekty oraz ocena czy istnieje zamierzona koordynacja pomiędzy tymi osobami.

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 14 XI 2014 r. podkreślił, iż kwestia sztucznego stworzenia warunków przyznania pomocy dotyczy określonych ustaleń faktycznych. Wobec tego podstawą działań SWP w niniejszej sprawie było dokonanie tych ustaleń.

1. Liniowa realizacja obydwu operacji.

W trakcie procesu przyznawania pomocy dotyczącego obydwu operacji pojawiły się przesłanki wskazujące na liniową, równoczesną ich realizację, co wskazuje, że obydwa projekty wchodziły w skład jednego zamierzenia inwestycyjno-budowlanego mającego na celu stworzenie obiektu hotelowo-wypoczynkowego pn. „Rajskie Spa”. Powyższe potwierdzają okoliczności takie jak: tożsamy termin złożenia obydwu wniosków o przyznanie pomocy (jeden nabór ogłoszony przez Lokalną Grupę Działania - data złożenia wniosków 9 stycznia 2017 r.), tożsamy termin złożenia wniosku o aneks nr I (taka sama treść obu pism, takie samo uzasadnienie, obydwa datowane 9 IV 2018 r., obydwa złożone 11 IV 2018 r. w UMWP).

Zauważyć należy, że Mariusz oraz Lucyna Cząstkiewiczowie działając w formie spółki cywilnej podejmowali wcześniej bezskutecznie starania w zakresie pozyskania wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 na zadanie pn. „Budowa hotelu Rajskie SPA”, „Zakup wyposażenia obiektu” oraz „Zakup oprogramowania do zarządzania obiektem”. Projekt miał zostać zrealizowany w całości przez osoby fizyczne (Mariusz i Lucyna Cząstkiewiczowie) działające w formie spółki cywilnej.

Najprawdopodobniej pomimo niezyskania pomocy w ramach RPO WP, inwestorzy małżeństwo Cząstkiewiczów rozpoczęło realizację inwestycji oraz podjęło próbę pozyskania środków zewnętrznych, tym razem w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 na dofinansowanie przedsięwzięcia. Z uwagi na znacznie

niższy poziom wsparcia dostępny w PROW 2014-2020 podzielono pierwotny zakres wniosku złożonego w ramach RPO WP wyodrębniając dwa projekty:

1. „Rozwój firmy poprzez uruchomienie restauracji „Rajskie Smaki” w miejscowości Rajskie” realizowany przez **Progress Active Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością** (Gmina Solina, 38-610 Bukowiec, Rajskie 26);
2. „Rozszerzenie działalności firmy poprzez uruchomienie Rajskiego SPA w miejscowości Rajskie” realizowany przez **Eden s.c. Mariusz Częstkiewicz, Lucyna Częstkiewicz** (Gmina Solina, 38-610 Bukowiec, Rajskie 26).

Przedstawiony zabieg miał umożliwić osobom fizycznym tj. Lucynie i Mariuszowi Częstkiewiczom pozyskanie pomocy w wysokości dwukrotnie wyższej niż byłoby to możliwe gdyby o wsparcie „aplikowała jedynie spółka cywilna”. Beneficjentami rzeczywistymi takiej pomocy byłaby Lucyna Częstkiewicz oraz Mariusz Częstkiewicz. Powyższe dobitnie wskazuje charakterystyka Progress Active Sp. z o.o. znajdująca się w biznesplanie stanowiącym załącznik do wniosku o przyznanie pomocy złożonego przez tę spółkę w ramach PROW 2014-2020. W pkt 6 (Opis dotychczasowej działalności gospodarczej) (s. 8) reprezentujący Progress Active Mariusz Częstkiewicz stwierdza: „Firma działa na rynku od 2012 r. jej właścicielami są Mariusz Częstkiewicz 82% udziałów oraz Lucyna Częstkiewicz 18% udziałów”.

2. Element obiektywny w rozpatrywanym przypadku oznacza cel sformułowany w systemie wsparcia jako intensywność pomocy przysługującej jednemu beneficjentowi. Normę w tym zakresie zawiera przepis § 15 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania *„Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020* (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 664) – dalej jako: Rozporządzenie, zgodnie z którym: „Pomoc jest przyznawana do wysokości limitu, który w okresie realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 wynosi 300 tys. złotych na jednego beneficjenta.” W przypadku wypłaty wsparcia w ramach dwóch wniosków (w okolicznościach stwierdzenia powiązań pomiędzy podmiotami) nie będzie mógł zostać osiągnięty cel zamierzony przez system wsparcia z EFRROW w zakresie ustalonej intensywności wsparcia.

3. Element subiektywny (czynności podejmowane w celu uzyskania korzyści sprzecznej z celem systemu wsparcia).

W kontekście przywołanych przepisów należy zwrócić uwagę na fakt, iż pomiędzy oboma wnioskodawcami istnieją powiązania osobowe oraz kapitałowe ale również takie, które można określić jako więź: geograficzna, funkcjonalna, ekonomiczna. Na tle tych powiązań wyraźnie rysuje się zamierzona koordynacja pomiędzy oboma podmiotami wyrażająca wolę uzyskania korzyści, którą można określić jako element subiektywny⁶ świadczący o sztucznym tworzeniu warunków uzyskania wsparcia. Wspólnikami spółki cywilnej (Eden s.c. z siedzibą w Rzeszowie) są: Lucyna i Mariusz (małżeństwo) Częstkiewiczowie (na podstawie: dołączonej do akt sprawy Nr 00251-6935-UM0910386/17 kopii umowy spółki prawa cywilnego wraz z aneksami nr 1 – 11, kopii wypisu z aktu notarialnego z 29 V 2017

⁶ Por. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 5 stycznia 2018 r., sygn. akt III SA/Po 794/17, dostęp: LEX nr 2436450.

r. – umowy majątkowej małżeńskiej). Mariusz Cząstkiewicz i Lucyna Cząstkiewicz wykonują razem działalność gospodarczą na podstawie umowy spółki cywilnej jako: Mariusz Cząstkiewicz, Lucyna Cząstkiewicz „Eden” s.c. (REGON 690697759) (na podstawie: dołączonych do akt sprawy wydruków z CEDIG). Działając na podstawie umowy spółki cywilnej małżonkowie złożyli wniosek o przyznanie pomocy na realizację operacji pn.: „Rozszerzenie działalności firmy poprzez uruchomienie Rajskiego SPA w miejscowości Rajskie”.

Mariusz i Lucyna Cząstkiewiczowie są również udziałowcami spółki pod firmą Progress Active spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Rajskim przy czym Mariusz Cząstkiewicz pełni funkcję prezesa zarządu spółki dysponując 82 udziałami zaś Lucyna Cząstkiewicz dysponuje 18 udziałami (na podstawie: dołączonej do akt sprawy kopii wypisu z aktu notarialnego (kancelaria notarialna Żaneta Powęska, Rzeszów) Repertorium A nr 3072/2016). Organem uprawnionym do reprezentacji podmiotu jest zarząd, który (jak wynika z wpisu do KRS) jest jednoosobowy. Prezesem zarządu spółki jest Mariusz Cząstkiewicz. Wobec tego Mariusz i Lucyna Cząstkiewiczowie wywierają bezpośrednio wpływ na wnioskodawcę Progress Active Sp. z o.o. Jedynie na marginesie należy przypomnieć, że w polskim porządku prawnym zostały określone przesłanki przy wystąpieniu, których stwierdza się, iż jeden podmiot (lub grupa podmiotów) bezpośrednio lub pośrednio może wywierać dominujący wpływ na inny podmiot. Do tych przesłanek zalicza się:

- posiadanie ponad połowy udziałów lub akcji lub;
- kontrolowanie ponad połowy akcji (wyemitowanych przez dany podmiot/przedsiębiorstwo) lub;
- posiadanie prawa do powoływania ponad połowy członków organu zarządzającego lub nadzorczego lub;
- sprawowanie nadzoru nad organem zarządzającym⁷.

Progress Active Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie złożyła wniosek o przyznanie pomocy na realizację operacji pn.: „Rozwój firmy poprzez uruchomienie restauracji „Rajskie Smaki” w miejscowości Rajskie”.

Obydwie operacje realizowane są w miejscowości Rajskie 26, 38-610 Bukowiec, Gmina Solina na działkach o nr 80/3, 80/16 (operacja realizowana przez „Eden” s.c. dodatkowo na działce nr 80/19 (na podstawie: znajdujących się w aktach sprawy formularzy wniosków o przyznanie pomocy). Obydwie inwestycje związane są z funkcjonującym aktualnie ośrodkiem wypoczynkowym „Eden” zlokalizowanym pod adresem: Rajskie 26, 38-610 Bukowiec (na podstawie: <http://www.edensc.com/index.html>).

Nieruchomości na terenie, których realizowane są operacje stanowią własność Mariusza i Lucyny Cząstkiewiczów (na podstawie: zalegających w aktach spraw wydruków z elektronicznych wersji ksiąg wieczystych) z tym, że przed zawarciem umowy o przyznaniu pomocy Nr 002516935-UM0910386/17 pomiędzy Województwem Podkarpackim a „Eden” s.c. (22 III 2018 r.) Mariusz Cząstkiewicz złożył oświadczenie współwłaściciela przedsiębiorstwa, z którego wynika, że co do przedmiotów i środków wchodzących

⁷ Por. art. 2 pkt 11 Ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 1528), art. 2 pkt 1 Ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 1445), art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 1843).

w zakres przedsięwzięcia ustanowiono rozdzielność majątkową między Mariuszem Cząstkiewiczem a jego żoną Lucyną Cząstkiewicz oraz że rzeczy wchodzące w skład przedsiębiorstwa, którego dotyczy operacja stanowią majątek osobisty (o którym mowa w treści art. 33 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy) Mariusza Cząstkiewicza. Wraz z oświadczeniem do akt sprawy dołączono kopię wypisu aktu notarialnego Repertorium A nr 5120/2017 – umowę majątkową małżeńską pomiędzy Mariuszem i Lucyną Cząstkiewiczami zawartą 29 V 2017 r. wprowadzającą pomiędzy nimi rozdzielność majątkową. Czynność tę należy zakwalifikować jako podejmowaną w celu uzyskania korzyści sprzecznej z systemem wsparcia a zatem element subiektywny sztucznego tworzenia warunków otrzymania pomocy.

Data zawarcia małżeństwa jest nieznana (należy zwrócić uwagę na fakt, że już w momencie zawiązania spółki cywilnej w 1998 r. jako wspólnik występuje Lucyna Cząstkiewicz) ale na podstawie wypisów z KW znajdujących się w aktach można wnioskować, że zakup nieruchomości, na których realizowana jest operacja nastąpił przed zawarciem intercyzy dołączonej do akt (29 V 2017 r.) a zatem aktualnie po zniesieniu wspólności majątkowej małżeńskiej są one przedmiotem współwłasności w częściach ułamkowych wobec czego Mariusz Cząstkiewicz prawdopodobnie nie posiada prawa do swobodnego dysponowania majątkiem małżonki/wspólnika. Nie wchodzi on w całości w skład jego majątku osobistego. W tym miejscu przypomnieć należy o zawarciu umowy najmu pomiędzy Lucyną i Mariuszem Cząstkiewiczami działającymi w formie s.c. reprezentowanymi przez Lucynę Cząstkiewicz (umowa zawarta 20 XII 2016 r.) a Progress Active Sp. z o.o. reprezentowaną przez Mariusza Cząstkiewicza.

Umowa najmu zawarta 20 XII 2016 r. zmieniona aneksem z 23 II 2018 r., której przedmiotem jest wynajęcie przez wspólników (małżonków) spółki cywilnej Mariusza i Lucynę Cząstkiewiczów (Eden s.c.) najemcy Progress Activ Sp. z o.o. (której jedynymi udziałowcami są Mariusz i Lucyna Cząstkiewicz) nieruchomości gruntowych zabudowanych (Pensjonat „Rajskie SPA”, stanowiący własność Mariusza i Lucyny Cząstkiewiczów) oznaczonych jako działki o numerach 80/3 i 80/16 położone w obrębie 0013 w miejscowości Rajskie pod nr 26, jako zawarta z naruszeniem art. 210 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 505) jest dotknięta nieważnością ex tunc. Umowę najmu po stronie Progress Activ Sp. z o.o. podpisał Mariusz Cząstkiewicz w imieniu wspólników s.c. Lucyna Cząstkiewicz na podstawie umocowania wynikającego z umowy spółki. Należy zwrócić uwagę, że aneks z 23 II 2018 r. sygnowała prokurent Ewa Przybysz w przeciwnym razie aneks zostałaby podpisany również przez Mariusza Cząstkiewicza. Czynność tę należy zakwalifikować jako podejmowaną w celu uzyskania korzyści sprzecznej z systemem wsparcia a zatem element subiektywny sztucznego tworzenia warunków otrzymania pomocy, ukierunkowana na wprowadzenie w błąd organu dysponującego środkami finansowymi.

Z treści aneksu do umowy najmu z dnia 23 II 2018 r. wynika, że wynajmujący (wspólnicy spółki cywilnej „Eden”) są: „(...) właścicielem nieruchomości gruntowej oznaczonej jako działka ewidencyjna nr 80/3 i 80/16, obręb 0013, położonej w miejscowości Rajskie pod nr 26, gmina Solina, dla której Sąd Rejonowy w Lesku Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr KW KS1E/00025537/1, na której znajduje się budynek również stanowiący własność Wynajmującego będący **Pensjonatem „Rajskie SPA”**. Celem umowy o przyznaniu pomocy zawartej 22 III 2018 r. jest wsparcie finansowe operacji dotyczącej: „Rozszerzenia działalności poprzez uruchomienie Rajskiego SPA w miejscowości Rajskie”.

Powyższe wskazuje, iż umowa została zawarta jedynie na potrzeby wykazania przez wnioskodawcę Progress Activ Sp. z o.o. prawa do dysponowania nieruchomością na potrzeby procesu aplikacji o środki w ramach PROW 2014-2020. Ku takiemu twierdzeniu skłania również chronologia poszczególnych czynności:

1. termin naboru wniosków w LGD: 19 XII 2016 r. – 10 I 2017 r.
2. zawarcie umowy najmu: 20 XII 2016 r.
3. złożenie wniosku w siedzibie LGD: 9 I 2017 r.
4. przekazanie wniosku do UMWP: 1 III 2017 r.
5. zmiana komparycji umowy najmu (aneks nr 1) 23 II 2018 r.

Wobec powyższego podjęte czynności noszą znamiona sztucznego stwarzania warunków przyznania pomocy jako jego subiektywne elementy.

Zostawiając na chwilę kwestię nieważnej umowy opisaną w pkt. IV i patrząc na jej treść dopatrzeć się można zamiaru „sztucznego tworzenia warunków” celem uzyskania pomocy. Jej przedmiotem jest lokal gastronomiczny wraz z zapleczem położony w Pensjonacie Rajske SPA w miejscowości Rajske 26, gmina Solina. Podmioty gospodarcze o nazwie Eden funkcjonujące w formie działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonków L. i M. Czastkiewicz wskazały w dokumentacji rejestracyjnej (CEiDG, KRS) jako miejsce wykonywania swojej działalności właśnie ten adres tj. Rajske 26 nie dokonując w tym zakresie żadnych wyłączeń. Tak więc zarówno Lucyna Czastkiewicz działająca pod firmą „Eden” Lucyna Czastkiewicz jak i Wynajmujący tj. Eden s.c. M. Czastkiewicz, L. Czastkiewicz prowadzą działalność gospodarczą na tym samym miejscu tj. na terenie tych samych nieruchomości położonych w miejscowości Rajske 26. Rajske 26 zostało też wykazane w KRS jako siedziba Progress Activ Sp. z o.o. Z wyżej wymienionych względów przedmiot najmu jest już w posiadaniu różnych podmiotów gospodarczych tj. wspólników spółki cywilnej oraz odrębnie: podmiotu gospodarczego o nazwie Eden Lucyna Czastkiewicz, podmiotu gospodarczego o nazwie Eden Mariusz Czastkiewicz i podmiotu gospodarczego o nazwie Progress Active Sp. z o.o. Umowa najmu zawarta jedynie pomiędzy wspólnikami spółki cywilnej a Progress Active Sp. z o.o. nie może skutkować oddaniem w najem nieruchomości, które pozostają w posiadaniu jako miejsce wykonywania działalności m.in. podmiotów gospodarczych o nazwie Eden Lucyna Czastkiewicz, Eden Mariusz Czastkiewicz. Podmioty te nadal, po zawarciu umowy najmu, wykazują jako miejsce wykonywania swojej działalności – Rajske 26 bez żadnych wyłączeń czy ograniczeń. Tymczasem umowa najmu dotyczy części składowej nieruchomości tj. Pensjonatu Rajske Spa. Do akt spraw i dokumentów dołączonych do wniosków o przyznanie pomocy nie dołączono dowodów na to iż Pensjonat Rajske Spa jest przedmiotem odrębnej niż nieruchomość własności lub pozostałe podmioty gospodarcze ograniczyły miejsce prowadzenia swojej działalności poprzez wyłączenie lokalu wraz z przyłączami i instalacjami. Bez takiego formalnego wyodrębnienia wykonanie zapisu zawartego w § 2 ust. 1 o treści „Wynajmujący oddaje Najemcy lokal, o którym mowa w § 1 (...) „oraz §2 ust. 2 o treści: „Wynajmujący przekaze Najemcy lokal (...)” – jest niemożliwe bowiem pozostałe podmioty określiły również ten lokal (poprzez wskazanie adresu Rajske 26) jako miejsce prowadzenia swojej działalności. Według art. 659 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 1145) poprzez umowę najmu wynajmujący zobowiązuje się oddać najemcy rzecz od używania przez czas oznaczony lub nieoznaczony (zob. także art. 662 § 1 Kc). Wobec obligacyjnego charakteru tej umowy jej ważność nie zależy od

tego, czy wynajmującemu przysługuje własność rzeczy, która ma być oddana najemcy do używania (por. wyrok SN z 14 kwietnia 1961 r., OSN 1962, nr 3, poz. 101 3 CR 806/60 z omówieniem J. Pietrzykowskiego, przegląd orzecznictwa, NP. 1963, nr 7-8, s. 872) ale wynajmujący powinien móc spełnić swoje świadczenie tj. oddać rzecz najemcy w terminie i zapewnić mu jej spokojne używanie w czasie trwania stosunku najmu. W omawianym przypadku, wykazanie przez Beneficjenta prawa do dysponowania nieruchomością poprzez zawarcie wyżej opisanej umowy najmu dotknięte jest wadą prawną. W konsekwencji należy stwierdzić, że beneficjent nie wykazał, iż przysługuje mu prawo do dysponowania nieruchomością. Biorąc pod uwagę fakt, iż stronami umowy najmu są podmioty połączone więzią gospodarczą i osobistą, nie sposób przyjąć, że do zawarcia umowy najmu nieruchomości doszło bez świadomości tego, że praktycznie wydzielenie przedmiotu najmu i wydanie go jednemu podmiotowi gospodarczemu w przedmiotowej sprawie jest niewykonalne.

O podejmowaniu działań zmierzających do sztucznego tworzenia warunków przyznania pomocy świadczy również chronologia dokonywania wpisów w CEIDG oraz KRS przez poszczególnych przedsiębiorców. Termin naboru wniosków w LGD obejmował okres od 19 XII 2016 r. do 10 I 2017 r. Przedsiębiorcy Lucyna i Mariusz Cząstkiewiczowie działający w formie Eden s.c. z siedzibą w Rzeszowie 35-232 Rzeszów, ul. Migdałowa 86 złożyli w.o.p.p. w siedzibie LGD 9 I 2017 r., Natomiast przedsiębiorca Lucyna Cząstkiewicz dodała 5 XII 2017 r. wpis do CEIDG w zakresie przeważającego PKD tj. 55.10.Z (Hotele i podobne obiekty zakwaterowania) w tej samej dacie dokonano wpisu w zakresie dodatkowego miejsca wykonywania działalności gospodarczej pod adresem Rajskie 26, 36-610 Bukowiec, Gmina Solina. Przedsiębiorca Mariusz Cząstkiewicz w dniu 22 XI 2017 r. dokonał wpisu w CEIDG w zakresie przeważającego PKD tj. 55.10.Z (Hotele i podobne obiekty zakwaterowania) w tej samej dacie jako dodatkowe miejsce wykonywania działalności gospodarczej wskazano: Rajskie 26, 38-610 Bukowiec, Gmina Solina. Punkt B.II.7/

Wobec powyższego podjęte czynności noszą znamiona sztucznego stwarzania warunków przyznania pomocy jako jego subiektywne elementy.

Lucyna i Mariusz Cząstkiewiczowie działający w formie spółki cywilnej Eden dokonali również uprzedniej zmiany umowy spółki. Zgodnie z treścią § 2 umowy spółki „celem spółki jest prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie: handel hurtowy, detaliczny, akwizycje”. Treść § 2 została zmieniona w wyniku zawarcia aneksu nr 11 do umowy spółki w dniu 18 VII 2016 r. przez, co dodano do zakresu działalności kod PKD 55.10.Z – Hotele i podobne obiekty zakwaterowania. Wnioskodawca Progress Active Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie 35-065 ul. Szpitalna 5/8 na realizację operacji: “Rozwój firmy poprzez uruchomienie restauracji “Rajskie Smaki” w miejscowości Rajskie” złożył wniosek o przyznanie pomocy w siedzibie LGD 9 I 2017 r. PKD według wniosku to 56.10.A (Restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne). Wpis w zakresie tego PKD został dokonany w KRS 13 IV 2012 r. (56,....., działalność usługowa związana z wyżywieniem), wykreślenie kodu PKD nastąpiło 13 X 2015 r. zaś ponowny wpis 8 XI 2016 r. Wpis określający siedzibę spółki w Rajskie 26, 38-610 Bukowiec, Gmina Solina został dokonany 11 X 2018 r. Po złożeniu w.o.p.p.

Wobec powyższego podjęte czynności noszą znamiona sztucznego stwarzania warunków przyznania pomocy jako jego subiektywne elementy.

4. Działania mające na celu obejście zasad przyznawania pomocy.

Działania mającego na celu obejście zasad przyznawania pomocy poprzez złożenie przez te same osoby dwóch wniosków o przyznanie pomocy w ramach dwóch odrębnych podmiotów gospodarczych (w sumie trzech przedsiębiorców) powiązanych osobowo i kapitałowo, celem pozyskania dofinansowania przeznaczanego na rozwój tego samego przedsięwzięcia inwestycyjnego ukierunkowanego na rozwój ośrodka wypoczynkowego „Eden” w Rajskim, ponad limit środków dostępnych w ramach naboru ogłoszonego przez LGD „Zielone Bieszczady” (refundacja do 300 tys. zł) na jednego beneficjenta (ex § 15 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz.U. z 2015 r., poz. 772). W rzeczywistości beneficjentami pomocy są Mariusz i Lucyna Cząstkiewiczowie, prowadzący działalność gospodarczą w ramach różnych form organizacyjnych.

Mając na uwadze przytoczone argumenty można sformułować wniosek, iż przedsiębiorcy działający w formie spółki cywilnej Lucyna i Mariusz Cząstkiewiczowie oraz Progress Active Sp. z o.o. to przedsiębiorstwa powiązane w sposób jaki wskazał Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z 27 lutego 2014 r.⁸, działające na tym samym lub sąsiednim rynku. Podnieść należy również, że jak stwierdza Komisja Europejska w decyzji wydanej na tle sprawy dotyczącej badania wielkości przedsiębiorstwa: „Definicja przedsiębiorstwa nie wymaga, żeby beneficjent ograniczony był do posiadania jednej osobowości prawnej, ale może on także stanowić grupę przedsiębiorstw gospodarczych, na którą składa się więcej niż jedno MŚP. Przedsiębiorstwa mogą być postrzegane jako powiązane, jeśli łączy je osoba fizyczna oraz jeśli prowadzą one działalność na tym samym rynku lub na rynkach pokrewnych”⁹. W dalszej części Komisja wskazuje, że „(...) przedsiębiorstwa, które mają znaczący wpływ na inne przedsiębiorstwa za sprawą osób fizycznych bądź grupy wspólnie działających osób fizycznych uznaje się za przedsiębiorstwa powiązane, jeśli działają one

⁸ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 27 lutego 2014 r. Sygn. akt C-110/13. „... Przedsiębiorstwa można uważać za powiązane w rozumieniu tego artykułu (art. 3 ust. 3 ak. 4 załącznika do zalecenia 2003/361) jeżeli z analizy nawiązanych między nimi stosunków prawnych i gospodarczych wynika, iż za pośrednictwem jednej osoby fizycznej lub grupy osób fizycznych działających łącznie stanowią one jeden podmiot gospodarczy, nawet jeśli formalnie nie pozostają w jednej z relacji, o których mowa w art. 3 ust. 3 ak. 1 załącznika” tj. a) przedsiębiorstwo ma większość praw głosu akcjonariuszy lub wspólników w innym przedsiębiorstwie, b) przedsiębiorstwo ma prawo powoływać lub odwoływać większość członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innego przedsiębiorstwa, c) przedsiębiorstwo ma prawo wywierać dominujący wpływ na inne przedsiębiorstwo na mocy umowy zawartej z tym przedsiębiorstwem lub postanowień w akcie założycielskim lub umowie spółki, d) przedsiębiorstwo, które jest akcjonariuszem lub wspólnikiem innego przedsiębiorstwa, kontroluje samodzielnie, na mocy umowy z innymi akcjonariuszami lub wspólnikami tego przedsiębiorstwa, większość praw głosu akcjonariuszy lub wspólników w tym przedsiębiorstwie. Por. Wyrok Naczelnego Sadu Administracyjnego z dnia 16 grudnia 2014 r., sygn. akt II GSK 1794/13, dostęp: LEX 1637105.

⁹ Decyzja Komisji z dnia 7 czerwca 2006 r. w sprawie pomocy państwa nr C 8/2005 (ex N 451/200), którą Niemcy zamierzają przyznać na rzecz Nordbrandenburger UmesterungsWerke (Dz.U.U.E.L.2006.353.60 z 13.12.2006).

całkowicie lub częściowo na tym samym lub na pokrewnych rynkach. Rynek pokrewny to rynek zbytu produktu lub usługi, który pozostaje w bezpośrednim sąsiedztwie danego rynku”¹⁰. Komisja wyjaśnia, że w celu zbadania statusu przedsiębiorstwa należy zwracać uwagę na takie czynniki jak: struktura udziałów, osoby dyrektorów, stopień powiązań gospodarczych i wszystkie inne związki pomiędzy danymi przedsiębiorstwami. W świetle wyroku Sądu (Sąd Pierwszej Instancji) z 14 października 2004 r. należy traktować małżeństwo Państwa Czastkiewiczów, którzy działają wspólnie w formie spółki cywilnej oraz spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością Progress Active w procesie aplikowania o pomoc w ramach PROW 2014-2020 jako jedno przedsiębiorstwo. Są to bez wątpienia podmioty gospodarczo zintegrowane (takim sformułowaniem posługuje się sąd) a zatem można odnieść do nich sformułowaną na podstawie uzasadnienia powołanego wyroku tezę zgodnie, z którą „w przypadkach gdy niezależne pod względem prawnym osoby fizyczne lub prawne stanowią jedną jednostkę gospodarczą, z punktu widzenia stosowania wspólnotowych reguł konkurencji należy je traktować jako jedno przedsiębiorstwo”¹¹. Tej samej problematyki dotyczy orzeczenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z 25 marca 2010 r., w uzasadnieniu, którego Sąd stwierdza, iż w sytuacji gdy osoba fizyczna w wymiarze faktycznym „stanowi firmę” wówczas dla przyjęcia powiązania firm wystarcza zaistnienie, co najmniej jednej z następujących przesłanek:

- przedsiębiorstwo posiada większość praw głosu w innym przedsiębiorstwie w roli udziałowca/akcjonariusza lub członka;
- przedsiębiorstwo ma prawo wyznaczyć lub odwołać większość członków organu administracyjnego zarządzającego lub nadzorczego innego przedsiębiorstwa;
- przedsiębiorstwo ma prawo wywierać dominujący wpływ na inne przedsiębiorstwo zgodnie z umową zawartą z tym przedsiębiorstwem lub postanowieniami w jego statucie lub umowie spółki;
- przedsiębiorstwo będące udziałowcem (akcjonariuszem innego przedsiębiorstwa kontroluje samodzielnie zgodnie z umową z innymi udziałowcami / akcjonariuszami lub członkami tego przedsiębiorstwa, większość praw głosu udziałowców) akcjonariuszy lub członków w tym przedsiębiorstwie (...).

Bez konieczności wykazywania działania spółek na tym samym rynku właściwym lub rynkach pokrewnych¹². Adekwatny niniejszej sprawie jest również pogląd Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z 5 kwietnia 2011 r. zgodnie, z którym „niewątpliwie za przejaw działania na tym samym rynku można uznać prowadzenie takiej samej działalności przez podmiot powiązany oraz (na rynku pokrewnym) przypadki zlecenia do wykonania znaczących handlowo usług w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, czy też wynajem, dzierżawę nieruchomości”¹³. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 5 stycznia 2018 r. stwierdził: „Zasadnie organ odwoławczy wskazał, że aplikowanie o pomoc przez te same podmioty nie tylko jako osoby fizyczne ale i w ramach kilkudziesięciu spółek kapitałowych należy postrzegać jako skierowane na omińnięcie kwotowego limitu dofinansowania w różnych schematach pomocowych

¹⁰ Ibidem.

¹¹ Wyrok Sądu (dawniej Sąd Pierwszej Instancji) z dnia 14 października 2004 r., sygn. akt. T-137/02, (Dz.U.UE.C.2004/314/15).

¹² Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 25 marca 2010 r., sygn. akt II SA/Ke 52/10, dostęp: LEX nr 606635.

¹³ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 5 kwietnia 2011 r., sygn. akt III SA/Wr 39/11, dostęp: LEX nr 995227.

przysługujących jednemu beneficjentowi¹⁴. W przypadku stwierdzenia tego typu okoliczności odmowa przyznania płatności jest w pełni uzasadniona. Inne orzeczenie poruszające problematykę sztucznego tworzenia warunków w celu zmaksymalizowania wysokości otrzymywanych płatności wydane m.in. na gruncie przepisów dotyczących realizacji Wspólnej Polityki Rolnej poprzez PROW 2014-2020 wskazuje elementy takie jak: powiązania osobowe pomiędzy podmiotami (osobami fizycznymi i spółkami), powiązanie prawne, organizacyjne, ekonomiczne itd. formalnie odrębnych podmiotów, pozorne wydzielenie gruntów (działek), faktyczne zarządzanie wydzielonymi gruntami (działkami) przez grupę osób, określone położenie nieruchomości, sąsiadujące (częściowy brak naturalnych granic)¹⁵. Elementy te z pewnymi odrębnościami są widoczne również w badanej sprawie.

Z uwagi na powyższe, w wyniku stwierdzenia naruszenia polegającego na sztucznym tworzeniu warunków przyznania pomocy, Samorząd Województwa Podkarpackiego podtrzymuje stanowisko w sprawie odmowy wypłaty całości pomocy oraz wypowiedzenia umowy o przyznaniu pomocy Nr 00250-6935-UM0910387/17 z dnia 22.03.2018r. zawartej z Progress Active Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

WICEMARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Piotr Pilch

¹⁴ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 5 stycznia 2018 r., sygn. akt III SA/Po 791/17, dostęp: LEX nr 2434021.

¹⁵ Por. Uzasadnienie Wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 16 stycznia 2018 r., sygn. akt III SA/Po 823/17, dostęp: LEX nr 2442198.